

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7C/17/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7508202582
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7508202582.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v spore žalobkyne Mgr. G. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom Š. XX/XXX, Košice, zastúpenej JUDr. Matúšom Lemešom, advokátom, so sídlom Kuzmányho 29, Košice, proti žalovaným: 1/ Mgr. P. P., narodenému X. X. XXXX, bytom Z. XXX, Valaliky, 2/ Ing. R. P., narodenému XX. W. XXXX, bytom Z. XXX, Valaliky, 3/ Q. X., narodenej XX. K. XXXX, bytom X. XX, Čaňa, 4/ U. Q., narodenej XX. P. XXXX, bytom, Z. XXX, Valaliky 5/ W.K. V., narodenej XX. U. XXXX, bytom O. XX, 6/ Y. H., narodenej XX. P. XXXX, bytom Z. XXX, Valaliky, 7/ J. P., narodenému XX. X. XXXX, bytom Z. XXX, Valaliky, žalovaní v 3/ až 7/ rade zastúpení JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA, ADVOKÁT s.r.o., so sídlom v Košiciach, Masarykova 2 a 8/ Mgr. O. P., narodenej XX. R. XXXX, bytom Š. XX, Košice, zastúpenej JUDr. Slávkou Kováčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o určenie nehnuteľností do dedičstva

rozhodol:

I. U r č u j e , že do dedičstva po nebohom JUDr. E. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XX, Košice, zomrelom XX.XX.XXXX patria v podiele 1 pod B1 nehnuteľnosti v k.ú. Valaliky, obci Valaliky, okrese Košice - okolie, zapísané na LV č. 1XXX, a to parcely registra E, parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 71 m², parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 173 m², parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 2 660 m² a parc. č. XX2 - orná pôda vo výmere 1 662 m².

II. V časti o určenie, že do dedičstva po nebohom JUDr. E. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XX, Košice, zomrelom XX.XX.XXXX patrí v podiele 1 pod B1 parcela registra E, parc. č. XX - záhrada vo výmere 2428 m², zapísaná na LV č. XXXX, v k.ú. Valaliky, obci Valaliky, okrese Košice - okolie žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovaným 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 60 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

IV. Žalobkyni n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania voči žalovaným 3/ až 8/.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) 13.3.2008 po pripustení jej zmeny uznesením súdu z 6.4.2010 č. k. 7C/17/2008-45 právoplatným 12.4.2010 domáha určenia, že nehnuteľnosti v k. ú. Valaliky zapísané na LV č. 1XXX a to pozemky, parcely registra „E“, parc. č. XX - záhrady vo výmere 2 428 m², parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 71 m², parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 173 m², parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 2 660 m² a parc. č. XXX - orná pôda vo výmere 1 662 m² v podiele 1/2 pod B1 (ďalej aj „nehnuteľnosti“ alebo „ pozemky“ alebo „ predmet sporu“) zapísané na meno žalovaného 1/ Mgr. P. P. patria do dedičstva po nebohom JUDr. E. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XX, Košice, zomrelom XX.XX.XXXX. Žalobu skutkovo odôvodnila tým, že nebohý JUDr. E. P. je jej otec a predmet sporu získal v dedičskom konaní po svojom starom otcovi

Jánovi P., ktoré bolo vedené Štátnym notárstvom v Košiciach pod sp. zn. D736/63 a prebehlo za účasti dedičov R. P., U. Q., J. P. U. P. H. P., ktorí sa dohodli na tom, že celá pozostalosť má byť odovzdaná výlučne JUDr. E. P., ako to vyplýva z uznesenia Štátneho notárstva v Košiciach z 22.2.1964 sp. zn. D736/63-16. Aktuálne je však na predmetnom LV vedený ako spoluvlastník predmetných nehnuteľností v podiele 1/2 pod B1 žalovaný 1/ titulom kúpnej zmluvy z roku 2000, ktorú ako kupujúci uzavrel so svojim otcom žalovaným 2/ Ing. R. P. ako predávajúcim, ktorý získal predmet sporu vyhlásením o vydržaní nehnuteľností cestou notárskej zápisnice N 54/2000, Nz 54/2000 z 28.2.2000 o vydržaní nehnuteľnosti. Žalovaný 2/ Ing. R. P. ani jeho právni predchodcovia však nemohli užívať predmet sporu ako vlastný, pretože tento bol vo výlučnom vlastníctve JUDr. Františka P. titulom vyššie citovaného rozhodnutia o dedičstve. Účastníkom predmetného dedičského konania bol ako dedič aj J. P. - brat JUDr. E. P. a otec žalovaného 2/ - ktorý bol ustupujúcim dedičom. Žalovaný 2/ tak nemohol nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu vydržaním.

2. Žaloba bola pôvodne podaná len voči žalovanému 1/ Mgr. P. P.. Na návrh žalobkyne súd uznesením z 19.9.2011 č. k. 7C/17/2008-80 právoplatným 20.11.2012 pripustil vstup do konania žalovaného 2/ Ing. R. P. a uznesením z 20.9.2017 sp. zn. 7C/17/2008-239 právoplatným 18.5.2018 žalovaných 3/ až 8/, pričom žalovaní 3/ až 7/ sú dedičia po nebohom J. P. a žalovaná 8/ je dcérou a dedičkou nebohého JUDr. E. P..

X. Uvedenému postupu predchádzalo zistenie súdu z vyjadrenia žalovaného 1/ na pojednávaní konanom 28.5.2014, že na Okresnom súde Košice - okolie je pod sp. zn. 14C/205/2006 vedené konanie o určenie totožných nehnuteľností do dedičstva po nebohom J. P., bratovi JUDr. E. P. Žalovaní 1/ a 2/, ktorí boli v hore uvedenom spore v procesnom postavení žalovaných, predmetnú skutočnosť súdu dovtedy neoznámili. Keďže z pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14C/205/2006 bolo zistené, že súd vo veci rozhodol rozsudkom z 5.12.2013 č. k. 14C/205/2006-128, ktorým žalobe vyhovel a určil, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu patria do dedičstva po neb. J. P., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, súd uznesením z 10.11.2014 č. k. 7C/17/2008-168 právoplatným 23.12.2014 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 14C/205/2006 z dôvodu spochybnenej vecnej pasívnej legitímácie žalovaných v konaní s poukazom na vyššie citované rozhodnutie. Čo sa týka pripustenia vstupu do konania žalovanej 8/ Mgr. O. P., ide o dedičku JUDr. E. P., ktorá bola v spore žalobkyňou od 20.11.2012 (uznesenie súdu o pripustení jej vstupu do konania z 19.9.2011 č.k. 7C/17/2008-80 právoplatné 20.11.2012) do 10.6.2017 (uznesenie súdu z 31.3.2017 č.k. 7C/17/2008-211 právoplatné 10.6.2017, ktorým bolo konanie o jej žalobe zastavené, nakoľko po rozhodnutí vo veci 14C/205/2006 svoju žalobu zobrala späť) a vecne legitimovanými v spore o určenie nehnuteľnosti do dedičstva sú všetci dedičia poručiteľa.

4. Rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14C/205/2006-128 z 5.12.2013 bol potvrdený vo veci samej rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/506/2014-174 a právoplatnosť nadobudol 29.3.2016. Žalobkyňa na výzvu súdu oznámila, že trvá na podanej žalobe, citované rozhodnutie vo veci 14C/205/2006 nepredstavovalo res iudicata t.j. prekážku veci rozsúdenej, nakoľko nie je daná totožnosť sporových strán (žalobkyňa nebola stranou sporu vedeného pod sp. zn. 14C/205/2006), preto súd pokračoval v konaní a na návrh žalobkyne pripustil vstup do konania žalovaných 3/ až 7/ t.j. dedičov nebohého J. P., ktorí boli žalobcami vo veci 14C/205/2006 a žalovanej 8/, tak ako je uvedené zhora.

5. Žalovaný 1/ žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, pretože jeho otec žalovaný 2/ Ing. R. P. nadobudol vlastníctvo k predmetu sporu vydržaním, a on následne predmetné nehnuteľnosti nadobudol od žalovaného 2/ riadnou kúpnu zmluvou a požíva ochranu dobromyseľného nadobúdateľa.

6. Žalovaný 2/ uviedol, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu nadobudol písomnou darovacou zmluvou od svojho otca J. P. v r. 1980 alebo 1981. Darovacia zmluva sa však nezachovala, preto svoje vlastníctvo legalizoval vydržaním.

7. Žalovaní 3/ až 7/ žiadali, aby súd žalobe vyhovel. Uviedli, že určenia predmetu sporu do dedičstva po svojom právnom predchodcovi J. P. sa v konaní vedenom súdom pod sp. zn. 14C/205/2006 domáhali, nakoľko nemali vedomosť o dedičskom rozhodnutí ŠN v Košiciach z 22.2.1964 sp. zn. D736/63 a nesúhlasili s vydržaním nehnuteľností žalovaným 2/.

8. Žalovaná 8/ ako dcéra a dedička nebohého JUDr. E. P. žiadala, aby súd žalobe ako dôvodnej vyhovel.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom žalovaných 1/ až 4/, 6/ , 7/, výsluchom svedkov Y. X.W., Z. X., E. W. U. U. W., oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, oboznámením sa s pripojenými spismi Okresného súdu Košice - vidiek sp. zn. D 1874/95, Štátneho notárstva v Košiciach sp. zn. D 736/63, Okresného súdu Košice I sp. zn. D 1618/81, 19D/31/2005, Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 10D/373/2004 a zistil tento skutkový stav:

10. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu sú zapísané na LV č. XXXX V.re k.ú. Valaliky, obec Valaliky, okres Košice - okolie a ako ich vlastníci sú vedení v podiele 1 pod B1 žalovaný 1/ titulom kúpnej zmluvy V 613/2000, v podiele 1 pod B2 žalobkyňa titulom osvedčenia o dedičstve 19D 31/05 a v podiele 1 pod B3 žalovaná 8/ titulom osvedčenia o dedičstve 19D 31/05. Zároveň je na LV zapísaná pod B1 až B3 obmedzujúca poznámka P 169/2011 o spochybnení hodnovernosti údajov katastra o práve k nehnuteľnosti listinami č.d. 1894/1963 z PKV č. 43 a D 2770/94 a pod B1 aj poznámka P 222/2018 - rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14C/205/2006 z 5.12.2013 - súd určuje, že nehnuteľnosti - pozemky registra „E“ parc. č. 22, 172/1,172/2,172/3,212 v podiele 1 pod B1 patria do dedičstva po nebohom J. P., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX. (výpis z LV č. XXXX k.ú. Valaliky z 5.3.2019)

11. Horeuvedené nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. XX k.ú. Všechsvätých ako pozemkovoknižné parcely č. XXX - roľa vo výmere 5083 resp. 5085 m² (pred vyvlastnením plochy 115 m² pôvodne vo výmere 5200m²), č. 212 - roľa vo výmere 1662 m² a č. 22 - záhrada vo výmere 2428 m². Ako ich vlastníci boli vedení pod B1 v podiele 1 X. P. (ženatý s U. E.) titulom kúpy v rokoch 1898, 1899, 1902 a na základe skutočného rozdielu, pod B2 v podiele 1 R. P. (ženatý s U. O.) titulom dedenia, skutočnej držby a na základe skutočného rozdielu, po ktorom titulom dedenia D 1953/48 nadobudol jeho podiel pod B3 E. P. (kópia a výpis z PKV č. 43 k.ú. Všechsvätých).

12. Podľa identifikácie parciel vyhotovenej Okresným úradom Košice - okolie, katastrálnym odborom z 28.1.2000 bola pozemkovoknižná parcela č. XXX - roľa vo výmere 5083 m² identifikovaná ako KNE parcela č. XXX - orná pôda vo výmere 2840 m², pozemkovoknižná parcela č. 212 - roľa vo výmere 1662 m² identifikovaná ako KNE parcela č. 212 - orná pôda vo výmere 1662 m² a pozemkovoknižná parcela č. 22 - záhrada vo výmere 2428 m² identifikovaná ako KNE parcela č. XX - záhrada vo výmere 2428 m².

13. Žalobkyňa a žalovaná 8/ sú dcéry a jediné dedičky nebohého JUDr. E. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (dedičský spis Okresného súdu Košice I sp. zn. D 1618/81 a 19D/31/2005, osvedčenie o dedičstve JUDr. Andreja Kašpera, notára ako súdneho komisára z 10.1.2006 sp. zn. 19D/31/2005 Dnot 43/2005).

14. JUDr. E. P. nadobudol vlastnícke právo k pozemkovoknižným parcelám č. 172, 212 a 22 zapísaným v pozemkovoknižnej vložke č. 43 k.ú. Všechsvätých v podiele 1 pod B2 titulom dedenia po svojom otcovi R. P., zomr. 1.XX.XXXX uznesením z 4. 4. 1950, D 1953/48 zapísaným pod č.d. 1687 z 25.9.1950 a uvedeným titulom bol zapísaný ako spoluvlastník nehnuteľností pod B3 a k nevyvlastneným pozemkovoknižným parcelám č. 172 a 212 v podiele 1 pod B1 titulom dedenia po svojom starom otcovi X. P., zomr. XX.X.XXXX uznesením Štátneho notárstva v Košiciach z 22. februára 1964, sp. zn. D 736/63 právoplatným 9.4.1964. Predmetné rozhodnutie nebolo zapísané do pozemkovej knihy ani do katastra nehnuteľností. Čo sa týka parcely č. XX, predmetom dedičstva bola vyvlastňovacia náhrada za túto parcelu 2307,50 Kčs a tiež vyvlastňovacia náhrada 230,- Kčs za časť parcely č. XXX (výpis a kópia PKV č. 43 k.ú. Všechsvätých, spis Štátneho notárstva v Košiciach sp. zn. D 736/63 pripojený k spisu Okresného súdu Košice - vidiek sp. zn. D 1874/95, uznesenie o dedičstve z 22. 2. 1964 sp. zn. D 736/63). Čo sa týka vyvlastnenia časti parcely č. 172, z rozhodnutia odboru výstavby Okresného národného výboru v Košiciach z 9.11.1961 č. výst. 1.331/1961, ktoré bolo na odvolanie JUDr. E. P. potvrdené rozhodnutím komisie pre výstavbu ONV v Košiciach z 1.2.1962 č. KOV-14719/1961, súd zistil, že z parcely XXX, ktorá bola v PKV č. 43 k.ú. Všechsvätých vedená ako roľa vo výmere 5200 m², bola vyvlastnená plocha 115 m² pre X. Z. za vyvlastňovaciu náhradu 460,- Kčs (4 Kčs za 1m²) a vyvlastnením došlo k prechodu vlastníckeho práva na vyvlastniteľa. Predmetné rozhodnutia o vyvlastnení sú vedené pod 31 Čd 1894/1963 a súdu boli predložené Štátnym archívom v Košiciach.

15. Žalobkyňa a žalovaná 8/ v dodatočnom dedičskom konaní po svojom otcovi JUDr. E. P. vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 19D 31/2005 (pôvodné dedičské konanie vedené pod sp. zn. D

1618/81) titulom osvedčenia o dedičstve z 10.1.2006 sp. zn. 19D 31/2005, Dnot 43/2005, právoplatného 10.1.2006, nadobudli spoluvlastnícky podiel 1 nehnuteľností zapísaných v PKV č. 43, k.ú. Všechnsvätých pod B3 identifikovaných na stav KN tak ako je uvedené zhora, každá v podiele 1 a uvedeným titulom sú vedené ako spoluvlastníčky nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, každá v podiele 1 pod B2 a B3 na LV č. 1XXX k.ú. Valaliky (osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Košice I z 10.1.2006 sp. zn. 19D 31/2005, Dnot 43/2005, výpis z LV č. XXXX k.ú. Valaliky).

16. Žalovaný 2/ Ing. R. P. bol vedený ako podielový spoluvlastník nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, v podiele 1 pod B1 na LV č. XXXX k.ú. Valaliky titulom osvedčenia o vydržaní N 54/2000 Nz 54/2000 (kópia LV č. XXXX k.ú. Valaliky), nakoľko notárskou zápisnicou notára JUDr. Stanislava Furdu č. N 54/2000, Nz 54/2000 z 28.2.2000 bolo osvedčené vyhlásenie žalovaného 2/ o vydržaní, a to najneskôr dňa 31.12.1992 nehnuteľností zapísaných v PKV č. 43 v k.ú. Valaliky (Všechnsvätých) parc. č. XXX - roľa vo výmere 5083 m2 so stavom KN identifikovanej ako parc. č. XXX - orná pôda vo výmere 2840 m2, parc. č. XXX - roľa vo výmere 1662 m2 so stavom v KN identifikovaná totožne ako orná pôda a parc. č. 22 - záhrada vo výmere 2428 m2 so stavom v KN identifikovaná totožne, v podiele 1 pod B1 na základe skutkového tvrdenia žalovaného 2/, že X. P. s manželkou U. P. rod. E. svoje nehnuteľnosti v k.ú. Všechnsvätých v PKV č. 43 pod B1 previedli v 30-tych rokoch na svojho syna R. P., ktorý ich v roku 1945 previedol na svojho syna J. P., ktorý ich užíval ako vlastné až do roku 1980, kedy ich daroval svojmu synovi Ing. R. P., ktorý ich užíva v dobrej viere ako vlastné dodnes, tento stav je v obci známy a všeobecne rešpektovaný, nebol nikdy knihovanými spoluvlastníkmi ani ich právnymi nástupcami spochybňovaný, ani tretími osobami rušený, čo potvrdzuje stanovisko spoločnosti AGRO-VALALIKY a.s. a svedkov Q. P. a Z. W. (citovaná notárska zápisnica).

17. Žalovaný 2/ ako predávajúci následne kúpnu zmluvou z 12.4.2000 previedol nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, na svojho syna žalovaného 1/ ako kupujúceho. Vklad vlastníctva bol povolený dňa 26.4.2000 pod V613/2000 (kúpna zmluva zo dňa 12.4.2000).

18. Strany sporu sú v príbuzenskom vzťahu, nakoľko X. P., zomr. XX.X.XXXX ako 82-ročný, ženatý s U.O. E., mal syna R. P., zomr. X.XX.XXXX, ženatého s U. O., ktorý mal štyri deti: JUDr. E. P., J. P., MUDr. H. P. a U. Q.. Žalobkyňa a žalovaná 8/ sú dcérami a jedinými dedičkami JUDr. E. P., žalovaný 2/ až 7/ sú deti J. P. a žalovaný 1/ je synom žalovaného 2/ (vyššie citované dedičské spisy).

19. Vo veci vedenej tun. súdom pod sp. zn. 14C/205/2006, kde boli žalovaní 3/ až 7/ v procesnom postavení žalobcov a žalovaní 1/ a 2/ v procesnom postavení žalovaných spoločne s Mgr. U. P., bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo 17.2.2016 sp. zn. 14C/205/2006-128, ktorým súd určil spoluvlastnícky podiel 1 pod B1 KNE parcel č. XX, XXX/ X, XXX/X, XXX/X U. XXX v k.ú. Valaliky zapísaných na LV č. XXXX P.o dedičstva po J. P. zomr. X.X.XXXX, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 21.2.2018 sp. zn. 11 Co/448/2017-237, právoplatným 11.5.2018. Voči rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo podané 13.6.2018 dovolanie, o ktorom rozhodnuté nebolo (spis Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14C/205/2006).

20. Podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

21. Podľa § 470 ods. 1 CSP platí tento zákona aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti teda pred 1. júlom 2016.

22. Predmetom sporu je určovacia žaloba, preto sa súd v prvom rade zaoberal otázkou, či na požadovanom určení má žalobkyňa naliehavý právny záujem. Dospel k záveru, že žalobkyňa na požadovanom určení naliehavý právny záujem má, pretože podanou žalobou môže odstrániť spornosť práva, keďže ako vlastníka podielu 1 nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, je v katastri nehnuteľností zapísaný na príslušnom liste vlastníctva žalovaný 1/.

23. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

24. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha určenia, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, patria do dedičstva po jej právnom predchodcovi otcovi JUDr. Františkovi P., ktorý ich nadobudol titulom dedenia po svojom právnom predchodcovi starom otcovi X. P., zomr. XX.X.XXXX uznesením Štátneho notárstva v Košiciach z 22.2. 1964, D 736/63 právoplatným 9.4.1964, ktoré však nebolo zapísané do pozemkovej knihy ani do katastra nehnuteľností a vzhľadom na následnú zmenu zápisu vlastníka týchto nehnuteľností v katastri nehnuteľností na žalovaného 2/ titulom vydržania a následne žalovaného 1/ titulom kúpnej zmluvy, zápis predmetného rozhodnutia o dedičstve už možný nebol.

25. Súd ako prejudiciálnu otázku posudzoval, či žalovaný 2/ splnil podmienky oprávnenej držby deklarované v osvedčení jeho vyhlásenia o vydržaní vydanom notárom JUDr. Stanislavom Furdom a teda či nadobudol vlastníctvo k predmetu sporu vydržaním.

26. Notársky poriadok od prvého dňa svojej účinnosti teda od 1.1.1993 zaviedol v § 63 osvedčenie vyhlásenia o vydržaní, ktorého účelom je procesne upraviť nesporné vydržanie. Predmetné osvedčenie má charakter verejnej listiny (nie právneho úkonu) a jeho obsahom je len záznam skutočností uvedených notárovi účastníkom. Notár pri osvedčovaní účastníka nepoučuje, nedozerá na to, či je obsah vyhlásenia v súlade so zákonom, nezodpovedá za to, či sa pred ním urobené vyhlásenie prieči alebo neprieči zákonu, len zaznamenáva dej, ktorý sa pred ním odohráva.

27. Z notárskej zápisnice notára JUDr. Stanislava Furdu, ktorou osvedčil vyhlásenie žalovaného 2/ o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam, a z výpovede žalovaného 2/ v konaní bolo zistené, že žalovaný 2/ sa ujal držby pozemkov, ktoré sú predmetom sporu, v roku 1980, keď mu ich mal darovať jeho otec J. P.. Vo vyhlásení pred notárom žalovaný 2/ neuviedol, že by darovacia zmluva bola písomná, ústnu formu darovacej zmluvy tvrdil aj v konaní vednom tun. súdom pod sp. zn. 14C/205/2006 (rozsudok z 5.12.2013 sp. zn. 14C/205/2006-128), písomnú formu darovacej zmluvy uviedol až v tomto súdnom konaní (výpoveď žalovaného 2/ na pojednávaní konanom 28.5.2014), nevie ju však preukázať tvrdiac, že sa nezachovala, pretože otec mu ju za svojho života nechcel dať a po smrti otca sa k nej už nedostal. Uzavretie darovacej zmluvy, či už v ústnej alebo písomnej forme, žalovaný 2/ nevedel preukázať označením svedkov ani iným dôkazným prostriedkom.

28. Občiansky zákonník v znení platnom v čase vstupu žalovaného 2/ do držby pozemkov nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním neupravoval. Možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva takýmto spôsobom bola zavedená až novelou vykonanou zákonom č. 131/1982 Zb., účinnou od 1. apríla 1983. Rozsah subjektov vydržania bol však obmedzený (vydržanie bolo obmedzené na občanov) a rovnako bol obmedzený aj rozsah predmetov vydržania, keď nebolo možné vydržať vlastnícke právo najmä k pozemkom. Novelou Občianskeho zákonníka vykonanou zákonom č. 509/1991 Zb. (účinnou od 1. januára 1992) boli tieto obmedzenia odstránené. V súvislosti s vydržaním vlastníckeho práva k pozemku predmetná novela umožnila započítanie nepretržitej držby vykonávanej aj pred 1. januárom 1992. Ak držiteľ pozemku (t.j. ten, kto s pozemkom nakladal ako s vlastným) spĺňal k 1. januáru 1992 podmienku nepretržitej držby trvajúcej po dobu desať rokov, a zároveň bol držiteľom oprávneným (t.j. bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu pozemok patrí), nadobudol k tomuto dňu vlastnícke právo k pozemku vydržaním.

29. Podľa § 134 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125 Občianskeho zákonníka). Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

30. Citované ustanovenie § 134 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka upravuje vydržanie ako osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Ide o nadobudnutie vlastníckeho práva na základe inej skutočnosti ustanovenej zákonom. Vydržanie vlastníckeho práva je jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná "so zreteľom na všetky okolnosti". V

prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť, alebo ak tu výnimočne "nadobúdaci" titul vôbec nie je a nadobúdateľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu takýto titul je, stane sa nadobúdateľ veci jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.

31. Okrem spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania základnými predpokladmi vydržania sú oprávnená držba a nepretržitosť tejto oprávnenej držby počas celej zákonom ustanovenej doby.

32. V zmysle § 129 ods. 1 a § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako s vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) držiteľa, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať nemal resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedliteľný. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne uznávanú zásadu ignorantia iuris non excusat (neznalosť zákona neospravedlňuje) nie je neospravedliteľný právny omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ ujal držby. Len výnimočne možno takýto omyl ospravedlniť, a to v prípadoch, keď znenie zákona je nejasné a pripúšťa rôzny výklad.

33. Žalovaný 2/ žiadnymi dôkazmi nepreukázal tvrdý titul svojho vstupu do držby spoluvlastníckeho podielu 1 pozemkov, ktoré sú predmetom sporu, teda uzavretie darovacej zmluvy v r. 1980 s otcom J. P. ako darcom, či už písomnej alebo ústnej forme, ani nenavrhol dôkazy preukazujúce splnenie zákonom stanovených podmienok pre vydržanie spoluvlastníckych podielov sporných pozemkov. O tvrdení darovacej zmluve nemali vedomosť ani súrodenci žalovaného 2/, žalovaní 3/ až 7/. J. P. pritom nikdy nebol vedený ako vlastníak pozemkov v pozemkovej knihe či v katastri nehnuteľností a bol účastníkom dedičského konania D 736/63 po svojom starom otcovi X. P., kde v zápisnici o predbežnom vyšetrovaní spísanej na MNV vo Valalikoch doručenej ŠN v Košiciach 14.6.1963 sám označil ako predmet dedičstva pozemky v k.ú. Všechnsvätých vo vl. č. 43 a následne listom z 2.2.1964 (podpísaným okrem J. P. U. P. H. P. U. U. Q.) potvrdil uzavretie dohody dedičov o tom, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom dedičského konania, nadobúda E. P. v dôsledku čoho rozhodnutím o dedičstve z 22.2.1964 sp. zn. D 736/63 pzk. parc. č. XXX a 172 (okrem parcely č. 22, pretože predmetom dedičstva bola vyvlastňovacia náhrada za ňu) v podiele 1 pod B1 nadobudol JUDr. E. P., ktorý už v tom čase bol spoluvlastníkom týchto pozemkov v podiele 1 pod B3 titulom dedenia po Ondrejovi Drotárovi. Napriek tomu, že v čase vyhlásenia žalovaného 2/ o vydržaní nehnuteľností zápis v pozemkovej knihe k podielu 1 pozemkov, ktoré sú predmetom sporu, svedčil v tom čase nebohému X. P. (starý otec žalovaného 2/), pričom do 31.12.1950 platilo na Slovensku obyčajové uhorské právo, podľa ktorého sa vlastnícke právo k nehnuteľnej veci zapísanej v pozemkovej knihe sa nadobúdalo zápisom prevodu vlastníctva do pozemkovej knihy (konštitutívny charakter zápisov do pozemkovej knihy), žalovaný 2/ žiadnym spôsobom nezisťoval, či bolo vedené dedičské konanie po jeho starom otcovi Jánovi Drotárovi a s akým výsledkom, nezisťoval ani stanovisko právnych nástupcov knihovaného spoluvlastníka X. P. k vydržaniu. V kontexte uvedeného žalovaný 2/ nemohol byť dobromyseľný, že nadobudol spoluvlastnícky podiel pozemkov vydržaním, a jeho skutkové tvrdenia v notárskej zápisnici osvedčujúcej vydržanie súd vyhodnotil ako účelové. K rovnakému záveru dospel súd aj v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/205/2006, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím krajského súdu.

34. Zároveň je potrebné uviesť, že pokiaľ by sa aj žalovaný 2/ v roku 1980 ujal držby pozemkov na základe ústnej darovacej zmluvy, hoci zákon písomnú formu zmluvy o prevode nehnuteľností vyžadoval, nemohol byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je ich vlastníkom, aj keď subjektívne mohol byť o svojom vlastníctve presvedčený a nehnuteľnosti užívať. Požiadavka, aby zmluva o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam mali písomnú formu, je v Občianskom zákonníku jednoznačne

vymedzená v ust. § 46 ods. 1 (v znení platnom od 1.4.1964 doposiaľ) tak, že " písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov ". Pokiaľ by sa žalovaný 2/ v roku 1980 ujal držby pozemkov na základe písomnej darovacej zmluvy, ktorá nebola registrovaná štátnym notárstvom, hoci zákon takúto registráciu vyžadoval, nemohol byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je ich vlastníkom, aj keď subjektívne mohol byť o svojom vlastníctve presvedčený. Požiadavku, aby zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci boli registrované štátnym notárstvom, bola v Občianskom zákonníku upravená celkom jasne. Jednoznačne bola vymedzená v ust. § 134 ods. 2 (v znení platnom do 31. decembra 1991) tak, že "ak sa nehnuteľná vec prevádza na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo účinnosťou zmluvy, pričom na jej účinnosť je potrebná registrácia štátnym notárstvom, ak nejde o prevod do socialistického vlastníctva". Žalovaný 2/ je vysokoškolsky vzdelaný, vo svojej výpovedi uviedol, že v 80. rokoch bol zbehlým hospodárom, je teda zrejme, že mal vedomosť o tom ako sa prevádzajú nehnuteľnosti.

35. Keďže žalovaný 2/ nenadobudol vlastníctvo k nehnuteľnostiam vydržaním, nemohol platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam darovacou zmluvou na svojho syna žalovaného 1/, keďže na takúto zmluvu sa vzťahuje jedna zo základných zásad súkromného práva, a to zásada nemo ad alium plus iuris transfere potest, quam ipse habet t.j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má, a preto kúpna zmluva zo dňa 12.4.2000 uzavretá medzi žalovaným 2/ ako predávajúcim a žalovaným 1/ ako kupujúcim je v časti prevodu vlastníckeho práva k podielu 1 KNE parcel č. XXX , XXX U. XX absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

36. Nakoľko do kolízie sa dostal princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa, súd skúmal aj otázku dobrej viery žalovaného 1/ ako nadobúdateľa nehnuteľností, ktorý je v katastri nehnuteľností evidovaný ako ich vlastníkom. Zohľadniac okolnosti konkrétneho prípadu dospel súd k záveru, že s prihliadnutím na spôsob akým vec opustila sféru pôvodného vlastníka (nepravdivé prehlásenie žalovaného 2/ o vydržaní nehnuteľností, na základe ktorého bol v katastri nehnuteľností zapísaný ako ich vlastníkom, rýchly prevod nehnuteľností, do dvoch mesiacov, na žalovaného 1/ ako blízkeho príbuzného) a princíp všeobecnej spravodlivosti (žalovaní 1/ a 2/ sú príbuzní a dedičia pôvodných vlastníkov, nič im nebránilo oboznámiť sa s dedičskými spisami svojich právnych predchodcov za účelom objektivizovania informácií, zistiť stanovisko ostatných dedičov pôvodných vlastníkov, s ktorými sú v príbuzenskom vzťahu, čo však neučinili, zrejme účelovo) žalovaný 1/ nemôže požívať a nepožíva ochranu dobromyseľného nadobúdateľa.

37. Žalobkyňa rozhodnutím o dedičstve po poručiteľovi X. P. zomr. XX.X.XXXX, a to uznesením Štátneho notárstva v Košiciach z 22.2.1964 sp. zn. D 736/63-16 právoplatným 1.4.1964, preukázala, že jej právny predchodca JUDr. E. P. nadobudol pozemkovoknižné parcely č. XXX U. XXX zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. 43 k.ú. Všechnsvätých, identifikované ako KNE parcely č. XXX/X, XXX/X, XXX/X U. XXX, titulom dedenia po svojom právnom predchodcovi starom otcovi X. P., preto súd jej žalobe v tejto časti vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

38. Súd zamietol žalobu v časti o určenie, že do dedičstva po JUDr. E. P. patrí KNE parcela č. XX, nakoľko v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia o dedičstve táto bola vyvlastnená už v čase rozhodnutia o dedičstve po poručiteľovi X. P., predmetom dedičstva bola len náhrada za jej vyvlastnenie a žalobkyňa netvrdila ani neprekázala iný titul nadobudnutia tejto parcely jej právnym predchodcom JUDr. E. P..

XX. Čo sa týka skutkového tvrdenia žalovaného 1/, že medzi súrodencami JUDr. E. P. U. J. P. došlo v 50-tych rokoch k reálnej delbe pozemkov, ktoré sú predmetom sporu, a susednej parcely 174 tak, že náhradu za vyvlastnenú polovicu pozemkov zobrať E.Š. P. a nevyvlastnená polovica pozemkov zostala J. P., žalovaný 1/ predmetné tvrdenie nepreukázal. Výpoveďami žalovaných 3/, 4/, 6/ a 7/ a svedkov Y. X.W., Z. X., E. W. U. U. W.j uvedené potvrdené nebolo, o tvrdenej delbe nemali žiadnu vedomosť. Svedkovia navyše uviedli, že pozemky v Obci Valaliky za účelom výstavby domov kupovali od JUDr. E. P.. Návrh žalovaného 1/ na vykonanie dokazovanie výsluchom žalobkyne a žalovaných 5/ a 8/ k tvrdenej reálnej delbe súd zamietol, nakoľko žalovaným 1/ tvrdená reálna delba pozemkov v 50-tych rokoch bola dostatočne vyvrátená doposiaľ vykonaným dokazovaním, a to postupom súrodencov J. P.Y. U. X.. E. P. ako dedičov v dedičskom konaní po ich právnom predchodcovi starom otcovi X. P. P. 736/63, keď uzavreli s ostatnými dedičmi dohodu, podľa ktorej spoluvlastnícky podiel 1 pozemkov, ktorý je predmetom sporu, nadobudol titulom dedenia JUDr. E. P., ktorý v tom čase už bol spoluvlastníkom

týchto pozemkov v podiele 1/2 titulom dedenia po svojom otcovi R. P. D 1953/48 z 4.4.1950 (Čd. 3687). V kontexte uvedeného sú skutkové tvrdenia žalovaného 1/ zmätočné, postrádajúce akúkoľvek logiku.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Žalobkyňa mala vo veci čiastočný úspech. Domáhala sa určenie piatich parciel do dedičstva, úspešná bola v časti o určenie štyroch parciel čo predstavuje jej úspech v 80%, neúspešná bola v časti o určenie jednej parcely, čo predstavuje jej neúspech v 20 %. Čistý úspech žalobkyne v spore tak predstavuje 60 % (80 % - 20 %). Preto súd priznal žalobkyni voči neúspešným žalovaným 1/ a 2/, u ktorých nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobkyni voči nim nepriznal náhradu trov konania, nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 60 %.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

44. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Žalobkyni súd podľa vyššie citovaného ust. § 257 CSP nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 8/. Za dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce tento postup považoval skutočnosť, že žalovaná 8/ žiadnym spôsobom nezavinila vznik sporu, žalovanou v konaní bola len z dôvodu, že je dedičkou nebohého JUDr. E. P., a stranami sporu musia byť všetci dedičia poručiteľa, do dedičstva ktorého sa vec určuje, inak by súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie.

46. Žalobkyni súd podľa vyššie citovaného ust. § 257 CSP nepriznal nárok na náhradu trov konania ani voči žalovaným 3/ až 7/. Za dôvody hodné osobitného zreteľa pre tento postup považoval okolnosti ich vstupu do konania, ktorý bol dôsledkom právoplatného rozsudku tun. súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 14C/205/2016, ktorým bolo určené, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu, patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi J. P. a ich postoj v konaní, keď po oboznámení sa s dedičským rozhodnutím po X. P. so žalobou súhlasili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Košice - okolie, písomne, v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (365 ods. 2 CSP).